სამართლიანობა, სამართალი და სამართალშემოქმედება

ირაკლი გაბისონია, ალექსანდრე ტალიაშვილი, სალომე ხიზანიშვილი

საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ ჟურნალ „იურისტ“-ში, #3, 2017. იძებნება სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში.

რეზიუმე

სამართლიანობა ფილოსოფიური, სამართლებრივი, ფსიქოლოგიური და უპირველესად, ეთიკური კატეგორიაა. სამართლიანობა და სამართალი დიალექტიკურ ურთიერთკავშირშია, სამართალში განხორციელებული სამართლიანობა ღებულობს ნორმატიულ ხასიათს, ხოლო სამართალი – ზნეობრივ დასაბუთებულობას. სამართალშემოქმედებაში სამართლიანობა მიიღწევა კერძო და საჯარო ინტერესების ბალანსით. სამართლიანობის პრინციპების გაზიარებამ სამართალშემოქმედებაში მთელი საზოგადოების ინტერესები უნდა გამოხატოს.
სამართლის ფილოსოფიის ტრადიციული კატეგორიები დღეისათვის საჭიროებს გადახედვას. ჯონ როულსის სამართლიანობის თეორიის შექმნით, სამართლის ფილოსოფიაში გაჩნდა ახალი იმპულსი, რომელიც თავისუფლებას და თანასწორობას ახალ აზრობრივ დატვირთვას აძლევს.

Justice, law and lawmaking

Irakli Gabisonia, Alexandre Taliashvili, Salome Khizanishvili

R e s u m e

Justice is philosophic, psychological, moral and legal category; standards of morality and ethics are closely related to the notion of justice.
Justice and law are in dialectic interrelation. Justice implemented in law obtains regulatory character, while the law takes moral substantiation.
Justice is achieved in law-making through the balance of private and public interests. Sharing the principles of justice in law-making has to reflect public interests.
Today the traditional categories of philosophy need the revision. The theory of justice created by J. Rawls gives new momentum to the philosophy of justice, which attaches new meaning to freedom and equality.

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის გადასახადები და ბიუჯეტი

ირაკლი გაბისონია, ედიშერ გვენეტაძე

საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი "პროგრესი", 2017 წელი, #3-4,

ანოტაცია

სამეცნიერო ნაშრომში განხილულია საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სადასახადო სისტემა და ბიუჯეტი.

საკვანძო სიტყვები: საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, სადასახადო სისტემა, ბიუჯეტი.

TAXES AND BUDGET OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF GEORGIA

Irakli Gabisonia, Edisher Gvenetadze

Annotation

Scientific work considers tax system and budget of the Democratic Republic of Georgia.
Keywords: Democratic Republic of Georgia, tax system, budget.

დაკითხვის ტაქტიკურ- ფსიქოლოგიური ხერხების გამოყენების თეორია და პრაქტიკა საქართველოს 1998 წლის სსკ-ით დადგენილი ნორმების გათვალისწინებით

შოთა ფაფიაშვილი

გამოცემულია: 2017 წელს. საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ ჟურნალ „იურისტ"-ში, #3. იძებნება სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში.

რეზიუმე

პროფესორ შოთა ფაფიაშვილის ნაშრომში, - „დაკითხვის ტაქტიკურ-ფსიქოლოგიური ხერხების გათვალისწინებით",- გამოკვლეული და გადმოცემულია მოწმის, დაზარალებულისა და ბრალდებულის დაკითხვის არაკანონსაწინააღმდეგო ტაქტიკურ-ფსიქოლოგიური ხერხების გამოყენების თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობის აქტუალური საკითხები.

ავტორი დაუშვებლად მიიჩნევს დაკითხვის პროცესში დასაკითხი პირის მოტყუებას, მის დამცირებას, მასზე ფიზიკურ ან ფსიქოლოგიურ ზემოქმედებას, ცემას, წამებას, ტანჯვას, პირადი ღირსების შეურაცხმყოფელ ზემოქმედებას ან ასეთის გამოყენების მუქარას, დასაკითხი პირის „გამოჭერას" რაიმე ცრუ დაპირებით. აგრეთვე, დაკითხვის ჰიპნოზისა და ეგრეთ წოდებული „სიცრუის გამოსამჟღავნებელი" დეტექტორის გამოყენებით და სხვა.

Theory and practice of using tactical and psychological methods of interrogation, taking into account the norms of the CCP of Georgia in 1998

Shota Papiashvili

Resume

In the work of Shota Papiashvili, - "Theory and practice of using tactical and psychological methods of interrogation, taking into account the norms of the CCP of Georgia in 1998," - topical issues of non-illegal tactical and psychological methods of interrogation of witnesses, victims and accused.

The author considers inadmissible process of use interrogation of the addict deception, humiliation, physical influence, beatings, torture, threats, insulting, affecting and humiliating the personal dignity of the addict, as well as the use of psychological "paws" by any false promises, and the so-called dector "Exposing lies" and others.

მუსლიმანური სამართალი

ალექსანდრე ტალიაშვილი

გამოცემულია: 2017 წელს. საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ ჟურნალ „იურისტ“-ში, #2. იძებნება სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში.

რეზიუმე

მუსლიმანური სამართლის მეცნიერება შუა საუკუნეებში ჩამოყალიბდა და იგი ძირითადად რელიგიურ ხასიათს ატარებს. ორთოდოქსალურ ისლამს შეიძლება ჩამოშორდეს მატერიალური სამართლის ნორმები, მაგრამ, როგორც მოქმედი სამართალი, იგი კიდევ დიდხანს შეინარჩუნებს პოზიციებს მუსლიმანურ ქვეყნებში.

დღეისათვის მუსლიმანური სამართალი არის ერთ-ერთი უდიდესი სამართლის სისტემა და ის არეგულირებს 800 მილიონზე მეტი მუსლიმანის ურთიერთობას მსოფლიოში. მუსლიმანური სამართალი ძირითადად სამართალმცოდნეებმა განავითარეს, მუსლიმანური სამართლის მოქნილობა იძლევა შესაძლებლობას, სახელმწიფოში გატარდეს საკანონმდებლო რეფორმები ისე, რომ მუსლიმანური სამართლის ძირითადი პრინციპები უცვლელი დარჩეს.

მუსლიმანური სამართალი არ შეერწყმება რომაულ ან საერთო სამართლის სისტემას, მაგრამ დასავლეთის ქვეყნების სამართლის გავლენით შესაძლებელია ახალი კატეგორიებისა და ცნებების დამუშავება.

Muslim Law

Alexander Taliashvili

Summary

The science of Muslim law was formed in the middle ages and it generally carries religious characteristics. Orthodox Islam could be separated from laws of material norms, but as an active law its' positions still will be remained for a long time. Nowadays Muslim law is one of the greatest law systems and it regulates relationship of more than 800 millions of Muslims.

Muslim law mainly was developed by legal authorities. The flexibility of Muslim law gives opportunity to make legal reforms so that not to change main principals of Muslim law.
Muslim law will not be merged with Roman or common law systems, but it's possible to form new categories and concepts by the influence of western countries.

ანტისოციალური განწყობა, როგორც დამნაშავის პიროვნების კვლევის კრიმინოლოგიური მახასიათებელი

ვასილ(ბესო) კვირიკაშვილი

გამოცემულია: 2017 წელს. საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ ჟურნალ „იურისტ“-ში,#3. იძებნება სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში.

რეზიუმე

ნაშრომში დასაბუთებულია დამნაშავის პიროვნების სისტემური მიდგომების პოზიციებიდან შესწავლის აუცილებლობა. ანტისოციალური განწყობის სახით მოძებნილია ცნება, რომელიც ცენტრალური უნდა იყოს დამნაშავის პიროვნების კრიმინოლოგიურ შესწავლაში. განმარტებული და განსაზღვრულია ანტისოციალური განწყობის ცნება. დადგენილი და გაანალიზებულია პიროვნებაში ანტისოციალური განწყობის გამოვლენის ფორმები, თავისებურებები და კრიმინოლოგიური მახასიათებლები.

Antisocial attitude as one of the characteristics for study of personality of criminal

Beso Kvirikashvili

Resume

The necessity of study of personality of criminal from the standpoint of system approach is substantiated in the work. In the form of antisocial attitude is found the notion, which has to be the key link in criminological study of personality of criminal. The notion of antisocial attitude is identified. Forms, peculiarities and criminological characteristics of revelation of antisocial attitude of personality are established and analyzed.

საქართველოში ნარკომანიასთან და ნარკოტიკულ დანაშაულთან ბრძოლის სისხლის სამართლის პოლიტიკის შედარებითი ანალიზი.

ჯემალ ჯანაშია

გამოცემულია: 2017 წელს. საერთაშორისო სამეცნიერო-პრაქტიკულ ჟურნალ „იურისტ“-ში,#2. იძებნება სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში.

რეზიუმე

საქართველოს განვითარების ამ გარდამავალ ეტაპზე, როდესაც:

-სამართალდამცავი და სხვა სპეციალური სამსახურები ვერ აკონტროლებენ ქვეყნის ოკუპირებული ტერიტორიის დიდ ნაწილს და მათ შორის, სასაზღვრო სივრცის დიდ ზოლს;

-შენარჩუნებულია ნარკომანთა რიგების ზრდის მყარი ტენდენცია, მუდმივად ხდება მათი გაახალგაზრდავება, მყარად ყალიბდება ქალთა ნარკომანიის პრობლემა;

-გამოკვეთილია ნარკომანიისა და დანაშაულის ურთიერთკავშირი; განსაკუთრებით მოქალაქეთა პირადი საკუთრების და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სფეროში;

-ჯერჯერობით ვერ ხერხდება როგორც სახელმწიფო, ისე საერთაშორისო დონეზე ნარკომანთა სამედიცინო მკურნალობის და სოციალური რეაბილიტაციისათვის საჭირო დაფინანსების მოძიება, ხოლო სახელმწიფოს არ გააჩნია ყველა ნარკომანიით დაავადებული მოქალაქეების მკურნალობისათვის საჭირო თანხები

-სრულად არ არის ჩამოყალიბებული ნარკომანებთან და ნარკოტიკების მომხმარებლებთან მუშაობის სამედიცინო, სოციალური და რეპრესიული მეთოდების კონტროლის სისტემა ;

-მკაფიოდ არ არის გამიჯნული ამ კონტიგენტთან მომუშავე უწყებათა და სამსახურების კომპეტენცია;

-გამოიკვეთა და შესამჩნევად გამწვავდა სააფთიაქო სისტემიდან და ინტერნეტ სივრციდან წამოსული ფსიქო-ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გავრცელების პრობლემა. სერიოზულ სრულყოფას მოითხოვს მათი გაკონტროლების მექანიზმები;

არ მიგვაჩნია მიზანშეწონილად პირადი მოხმარებისათვის ნარკოტიკული საშუალების უკანონო დამზადება, შეძენა, შენახვის ან/და ექიმის დანიშნულების გარეშე უკანონოდ მოხმარებისათვის სასჯელთა სისტემის ზედმეტი ლიბერალიზაცია. თუმცა, ნარკოტიკების პირადი მოხმარების მიზნით სანქციის ნაწილში, შეიძლება ფიქრი ამ ქმედების ტრადიციული სისხლის სამართლის ჩარჩოებიდან გაყვანის შესახებ, სანქციის იდეის გამორიცხვის გარეშე: ქმედება აღარ იქნება დანაშაულებრივი, მაგრამ დაისჯება ადმინისტრაციულად ან სხვა წესით.

Comparative Analysis of Georgia in drug abuse, drug crime and criminal policy.

Jemal Janashia

Resume

Development of Georgia during this transition when:
- Law enforcement and other agencies are unable to control large parts of so called occupied territories, including the border line at the above mentioned area;
- The trend of continuous growth is maintained regarding addicts, There is also a problem of continuously rejuvenation, we are also observing how a drug problem is forming in female population;
- Highlights the relationship between drug abuse and crime; especially when it comes to private property of citizens and protection of public order in this area;
- There is no identified and specific medical treatment of drug addicts and social rehabilitation at a national and international level. The issue of required funding regarding above mention treatment is also unclear, The state does not have enough or sufficient treatment means for all drug-addicted individuals;
- The medical and social means of working with drug addicts are not outlined, also we do not have effective system which is able to control repressive methods ;
- There is no clear separation of duties and responsibilities of government bodies and agencies who are working in this particular area;
- We see clear and heavy spread of psycho-drug substance from pharmacy chains and internet network .
In order to control above mention problem, we need to perfect and improve current system to be able to deal with current threat;

We believe that excessive liberalization of the system of penalties regarding the personal use of drug, illegal production, purchase, storage, and / or consumption without a doctor's prescription of such illegal drugs will be damaging.However, when it comes to sanctions regarding personal or private use of drugs, after adequate and complex preparatory work has been completed, we can consider taking the above mentioned so called “crime” out of criminal code. Above mentioned will not be considered a crime but it will still be applicable with administrative or other means.

საერთო ეკონომიკური ინტერესები კონფლიტქების გადაწყვეტის საქმეში

ჯემალ გახოკიძე, სოფო მიდელაშვილი

ჟურნალი პროგრესი, №5-6, 2017 წელი, თბილისი, გამომცემლობა ,,პროგრესი“, გვ. 25-30.

რეზიუმე

სტატიაში განხილულია საერთო ეკონომიკური ინტერესების პოზიტიური როლი კონფლიქტების გადაწყვეტის საქმეში. შესწავლილი და გაანალიზებულია ამ მიმართულებით რამდენიმე პრეცედენტი, კერძოდ: ჰონკონგი - ჩინეთის, იტალია - სამხრეთ ტიროლის და დიდი ბრიტანეთი - შოტლანდიის.

Precedent for resolution of conflicts in the world (on the example of Hong Kong).

Jemal Gakhokidze, Sopho Midelashvili

Resume

This paper discusses the positive role of common economic interests in conflict resolution. We explored and analyzed several precedents in this direction, namely: Hong Kong - China, Italy - South Tyrol and Great Britain - Scotland.

ქალის სოციალური სტატუსი ძველი ახლო აღმოსავლეთის სამართლის ძეგლების მონაცემთა კონტექსტში

ნანა ბახსოლიანი, ნანა ხაზარაძე

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე, ისტორია, არქეოლოგია ეთნოლოგია და ხელოვნება, #1, თბილისი, 2017, გვ. 24-32.

Social Status of Woman in the Context of the Legal Monuments

of the Ancient Near East

Nana Bakhsoliani, Nana Khazaradze

History, Archeology of Ethnology and Art of the Georgian National Academy of Sciences, # 1, Tbilisi, 2017, p. 24-32.

The analysis of the Bilalam, Lipitishtar inscriptions, dated to the 3rd millennium BC, and Hammurabi Laws, dated to the 2nd Millennium BC, leads the authors to the conclusion that in these legal monuments

women's rights were protected to a considerable degree. As regards the Hittite laws of the 2nd millennium BC, here the authors attest a slightly different situation.

On the basis of study of the gender aspects of the Hittite laws, the authors arrive at the conclusion that in theHittite society the coefficient of violation of rights of woman **- arawa**-,**arawan(n)i**-,(free) woman - ku(w)an(a)-(= SAL/MUNUS), female slave, maidservant - GÉME, pregnant -**armawant**-,armant-, armahhant-; ušantari-, wife -DAM, AŠŠATU(M), widow - MUNUSudati- (?) was not very high. This was quite regular bearing in mind the evidence of the Hittite historical sources regarding the high status of the Queen –Tavanana, women in the royal orbit as well as supreme deities of the Pantheon and priestesses.

,,ალექსანდრე ნიკურაძის მოღვაწეობა მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ''
საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი ,,ხელისუფლება და საზოგადოება'', სტუ, 2017

საქართველო ოდითგანვე საუკუნეთა მანძილზე მიისწაფვოდა ევროპისაკენ. დღევანდელი საქართველო სავსებით საფუძვლიანად ადგას დასავლეთის ორიენტაციის გზას. ევროპის ისტორიის დასაბამითგან საქართველო მონაწილეა კაცობრიობის იმ სულიერი განვითარებისა, და კულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ფორმაციების შექმნისა, რომლებიც შეადგენდნენ ევროპის ცხოვრების არსს. ჩვენ ევროპელები მაშინ გავხდით, როდესაც მივიღეთ ქრისტიანობა და გავხდით ელინისტური სამყაროს ნაწილი რომაულ და ბერძნულ ცივილიზაციის თანაზიარი. საქართველო არის მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში წილის შემტანი ევროპის შემოქმედებაში. განსაკუთრებით აღნიშვნის ღირსია ქართველი ემიგრანტი მეცნიერის მიხეილ მუსხელიშვილის ღვაწლი ევროკავშირის შექმნასა და მის ჩამოყალიბებაში.

1952 წლის სექტემბერში საფრანგეთში, ქ. კომპიენთან ახლოს ა. ნიკურაძის ინიციატივით ,, ლა ბრევიერის '' სასახლეში შედგა ევროპელ მეცნიერთა კონგრესი, სხვა წინადადებათა შორის კონგრესმა მიიღო მისი აზრი მცნება-ტერმინის ,,ევროპოლოგიის'' შემოღების შესახებ. ,,ევროპოლოგია'' იმთავითვე გულისხმობდა ევროპულ მეცნიერთა დარგების თავმოყრას და ერთ სწავლებად ჩამოყალიბებას.

დღევანდელი ვიზალიბერალიზაციის მიღება ერთგვარად წარმოადგენს მიშელ მუსხელიშილის იმ ოთხ ძირითად კონცეფციას ევროგაერთიანებისა, რომელიც იგი ამისთვის იბრძოდა, აღნიშნული კონცეფცია მაშინვე გულისხმობდა: ევროპული ქვეყნების გაერთიანებას (ევროპული კავშირი, კონფედერაცია), ევროპის საერთო ბაზრის შექმნას, ევროპის ქვეყნებს შორის საზღვრების მოშლას, ევროპის ერთიანი განათლების სისტემის შექმნას და ჰარმონიზაციას. აქედან ბოლო ორ კონცეფციაში საქართველო უკვე აქტიურად მონაწილეობს ხოლო დანარჩენი კი კვლავ რჩება ქვეყნის მთავარ გამოწვევად. ვიმედოვნებთ, რომ წარმატებული ღონისძიებების გატარებით საქართველო მალე შეუერთდება ევროპის საერთო ბაზარს და ამავდროუად მოხდება მისი საბოლოოდ დაბრუნება ევროპულ ოჯახში.

Aleksandre Nikuradze's work after the second world war

Key words: European Integration, Georgian Imigration, Georgian Emigrants and European integration policy.

International Scientific Journal "Government and Society", GTU, 2017

Summary

Georgia has always been the centuries long to aspire to Europe. Today Georgia is pursuing thoroughly the path of western orientation. From the beginning of European History, Georgia participated in the development of Humanity of spiritual, cultural, political and economic formations in forming, which it constituted the essence of European life. We became Europeans then, when we got Christianity and to became part of Hellenistic world and share of Roman and Greek Civilization. Georgia is giver of share in the European creative works. It is very important to designate Georgian emigrant professors merits in the development and forming of European Union.

In September 1952, near city companies in France with A. Nikuradze's initiative was a conference of European scientists in La Brévine. The subject of the conference was putting forward European troubling issues to discuss. In particular, among other propositions the congress accepted his opinion, a concept of adopting the term Europologee. Basically ,,Europologee" meant gathering European scientific fields and forming them as one unity of study.

At the present time Visa liberalization represents Michel Mouskheli's four main conception for the creating of European Union, which he fought for it. The conception meant at that time, European Countries Union (EU, Confederation), Creating of European common market, Demolish border between European countries and creating of European common educational system and harmonization. Georgia already participated in last two conception and another conceptions are also main provoke for Georgia too. We hope that Georgia will connect with success follow up reforms to European common market and finally Georgia will return own in European family.